

Material si metode: au fost elaborate si implimentate un sir de actiuni la nivel de CEMCPMFSM ce au fost indreptate spre imbunatatirea calitatii procesului educational in cadrul formarii continue a moaselor. In urma studierii procesului de dobandire si dezvoltare a competentelor, care au fost apreciate la inceputul si finalul instruirii, s-a putut concluziona reusita activitatilor intreprinse prin calcularea indicelui de calitate.

Rezultate: Calitatea formării continue a moaşelor necesită o bună planificare și proiectare a procesului de studii, adaptarea conținuturilor planurilor tematice la nevoile formabililor. Planul de studii cuprinde o gamă largă de cursuri cu durata perioadei de instruire de la 0,25 săptămîni (36 ore/credite) pînă la 1,0 luni (156 ore/credite). Pe parcursul întregii instruirii competențele profesionale dezvoltate ale cursanților sunt evaluate permanent prin diverse metode tradiționale și complementare cum ar fi: brainstorming-ul, testarea, studiu de caz, proiectare, planuri de îngrijiri, problematizare, portofoliu, simularea medicală, etc. La finalul cursurilor se realizează evaluarea prin testare și proba practică.

Un compartiment nou al planului de studii este introducerea orelor/creditelor pentru studiul individual, care reprezintă o activitate de autoinstruire și autoformare a cursantului.

Sunt implimentate un sir de cursuri tematice axate pe nevoile cursantilor.

În urma actiunilor intreprinse in scopul imbunatatirii procesului de formare continua a moaselor am obținut urmatoarele rezultate: Indicele de calitate s-a marit de la 92% in anul 2016 la 96% in anul 2017.

Concluzii: Masurile întreprinse de catre Centrul de Educație Medicală Continuă a Personalului Medical și Farmaceutic cu Studii Medii prin intermediul formării continue a moaşelor vor spori calitatea îngrijirilor perinatale în Republica Moldova.

SUMMARY

THE IMPROVEMENT OF PERINATAL CARE IN THE REPUBLIC OF MOLDOVA THROUGH THE CONTINUOUS EDUCATION OF MIDWIVES

One of the main tasks of CEMCPMFSM is the increase in the professional level of midwives through further professional education. As a result of the measures taken to improve the process of continuous training of midwives, we have obtained the following results: the quality index has increased from 92% in 2016 to 96% in 2017. Therefore, the midwives that possess professional abilities of good quality will be able to increase the quality of perinatal care in the Republic of Moldova.

Conclusion: The measures taken by CEMCPMFSM will increase the level of the midwives' professional training, who will be able to provide good quality perinatal care.

Achilina Svetlana, Batîr Tatiana

MANAGEMENTUL HEMORAGIILOR POST-PARTUM

IMSP SCM nr.1, s. Obstetricală nr.2. IMSP SCM nr.1, s. Obstetricală nr.3

Introducere. Hemoragia post-partum este cauza principală a mortalității materne în toată lumea cu o rată anuală estimată de 140000, sau 1 deces la fiecare 4 minute. Majoritatea acestor decese au loc în decurs a 4 ore de naștere, ceea ce indică că acestea sunt consecințele perioadei a treia a travaliului.

Obiectivul principal este de a acționa prompt și de a stopa hemoragia la etapa inițială pentru a preveni starea de șoc și pierderile masive sangvine.

Rezultate. Tratamentul anemiei fierodeficitare în cadrul asistenței antenatale, evitarea epiziotomiei de rutină este un factor de protecție pentru evitarea hemoragiilor post-partum. Conduita activă a perioadei a III-a a nașterii include administrarea uterotonicei imediat după nașterea copilului a 10 UN Sol. Oxitocină i/m, pensarea și incizia precoce a cordonului ombilical, tracțiunea controlată a cordonului ombilical, masaj fin al uterului după extracția placentei, monitorizarea contractării uterului la fiecare 15 min. după eliminarea placentei reduc semnificativ riscul apariției hemoragiilor post-partum. Formarea cheagului mai mult de 7-8 min ne indică o agravarea a sistemului de coagulare la pacienta. Cauzele principale a hemoragiilor post-partum sunt defect placentar, hipotonia uterului, traumatism matern la naștere, dereglări a sistemului de coagulare a singelui. În cazul apariției hemoragiilor post-partum se recomandă de apelat la echipa anesteziologică, se punctează vena periferică cu instalarea perfuziei cu oxitocină, se cateterizează și se golește vezica urinară, se efectuează operația controlul manual/instrumental al cavității uterine, se administrează preparate uterotonice, dacă hemoragia nu se oprește, pacienta se transferă în sala de operație.

Concluzie. Cunoașterea factorilor de risc permite identificarea pacientelor la care se poate dezvolta o hemoragie post-partum și efectuarea măsurilor necesare de prevenire și/sau tratament, pentru a evita consecințele nedorite ale acestei complicații. De cele mai dese ori hemoragia post-partum este imprevedibilă, fără prezența factorilor evidente de risc.

SUMMARY

MANAGEMENT OF POSTPARTUM BLEEDING

Postpartum bleeding or postpartum hemorrhage (PPH) is often defined as the loss of more than 500 ml or 1,000 ml of blood within the first 24 hours following childbirth. The most common cause is poor contraction of the uterus following childbirth. Not all of the placenta being delivered, a tear of the uterus, or poor blood clotting are other possible causes. Prevention involves decreasing known risk factors including procedures associated with the condition, if possible, and giving the medication oxytocin to stimulate the uterus to contract shortly after the baby is born. Misoprostol may be used instead of oxytocin in resource poor settings.

Conclusions. Knowing the risk factors allows identification of patients in whom post-partum haemorrhage can be developed and necessary prevention and / or treatment measures to avoid the unintended consequences of this complication. Most often post-partum haemorrhage is imprecise without the presence of obvious risk factors

Oxana Zavtoni, Cătălina Zavtoni, Țaulean Cristina

ECHIPA MULTIDISCIPLINARĂ ÎN ASISTENȚA PERINATALĂ

IMSP AMT Ciocana, Centrul de Sănătate Prietenos Tinerilor. USMF, „N. Testemițanu”, IMSP CMC.

Introducere: Una din prioritățile sistemului de sănătate publică din Republica Moldova este grija față de sănătatea mamei și copilului. Lucrul în echipă existent în prezent în centrele perinatale reprezintă una dintre cele mai importante orientări existente în asistența perinatalogică din Republica Moldova și țările lumii. Echipa este formată din totalitatea persoanelor care conlucrează pentru o anumită perioadă de timp în vederea atingerii unui rezultat. Scopul principal al lucrului în echipa multidisciplinară în asistența perinatală este îmbunătățirea principalilor indicatori de calitate, obținerea satisfacției materne și reducerea nivelelor mortalității materne, perinatale și infantile, rata cărora este direct proporțională cu eficiența lucrului în echipa perinatală.

La nivel național și internațional există un program de perfecționare continuă a lucrului în echipă orientate spre atingerea unui scop comun și obținerea unor rezultate cât mai înalte în asistența perinatală.

Scopul: Sporirea volumului și calității serviciilor medicale acordate mamei și copilului prin eficientizarea utilizării resurselor umane.

Material și metode: Am efectuat un review al literaturii de specialitate referitor la metodele de lucru în echipă pentru îmbunătățirea serviciilor în asistența perinatală. Activități eficiente bazate pe protocoalele și ghiduri clinice în conformitate cu standardele profesionale. Au fost studiate rapoartele anuale de statistică ale IMSP IMȘIC, și rapoartele de evaluare a experților OMS în, „Implimentarea tehnologiilor moderne bazată pe dovezi științifice”.

Rezultate:

Lucrul în echipă presupune interacțiunea cu alți indivizi, urmărind un anumit scop comun și se diferențiază de alte tipuri de lucru prin identitate, autonomie, control, coeziune. Contrar grupurilor, în echipe se pune foarte mult accent pe o comunicare deschisă, nemijlocită, discutarea continuă și constantă a performanțelor, respectiv oferirea de feedback constructiv. În acest fel, într-o echipă, membrii își însușesc atât meritele, cât și vina eventualelor eșecuri.

Echipa multidisciplinară are ca scop mobilizarea cunoștințelor teoretice și practice a personalului medical prin crearea unei forțe unice capabilă să găsească soluții în cele mai dificile și urgente situații. Eficiența lucrului în echipa multidisciplinară depinde de capacitățile individuale ale fiecărui membru, de interacțiunea și comunicarea între membri echipei. Lucrul în echipă presupune încredere, colaborare, respect între membrii acesteia.

Pentru a asigura un serviciu perinatal de calitate este necesară crearea unor echipe multidisciplinare profesionale, bine instruite, care se modernizează continuu și oferă servicii de înaltă calitate. Lucrul în echipă este considerat una dintre cele mai eficiente practici în obstetrică și ginecologie. Fiecare membru al echipei trebuie să-și cunoască atribuțiile în cadrul secției, dar și să posede capacitatea să rezolve probleme în comun și să contribuie la reducerea riscurilor și posibilităților de eșec în stările de urgență.

Respectul și conștientizarea responsabilităților de către fiecare membru al echipei este o necesitate în obținerea unor indici de calitate.

Concluzii:

1. Ambiția de a oferi servicii medicale de calitate este obiectivul unei echipe multidisciplinare performante focusată pe pacient.

2. Este necesară o continuă modernizare a echipei cu practici tradiționale pentru a obține o echipă cu efort orientat spre obținerea unei asistențe perinatale de cea mai bună calitate.

3. Organizațiile care oferă servicii medicale trebuie să asigure o îngrijire excepțională a pacientului prin adoptarea